

Μελέτη
για την Γυναικεία
Επιχειρηματικότητα
από την ICAP

2020
LWB

leading women in business

οι γυναίκες Ηγέτες των επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

Γυναικεία Επιχειρηματικότητα

Εισαγωγή

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη και έχει επιτύχει, με το πέρασμα των ετών, αξιόλογη πρόοδο.

Σε αρκετές χώρες του κόσμου οι κυβερνήσεις αλλά και διάφορες άλλες οργανώσεις ενθαρρύνουν τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, υλοποιώντας προγράμματα ένταξης, ανάπτυξης και επιδότησης. Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενίσχυση κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες στην Ευρώπη, οι ρυθμοί ανάπτυξης παραμένουν ακόμα αρκετά χαμηλοί.

Σύμφωνα με διεθνή έρευνα¹ σε σύνολο 54 οικονομιών σε παγκόσμιο επίπεδο, η γυναικεία επιχειρηματικότητα αυξήθηκε κατά 1% (μέσος όρος) τη διετία 2017/2018 σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη διετία. Το δε “χάσμα” μεταξύ των φύλων (αναλογία ανδρών και γυναικών που συμμετέχουν στο σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας) μειώθηκε κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, από 31% σε 28% το ίδιο χρονικό διάστημα. Αξιοσημείωτο στοιχείο της έρευνας είναι ότι στην Ευρώπη το ποσοστό της γυναικείας επιχειρηματικότητας μειώθηκε κατά 7% την εξεταζόμενη διετία σε σχέση με την προηγούμενη.

Επιπροσθέτως, η έρευνα παρουσιάζει και ευρήματα που σχετίζονται με την ηλικιακή διάρθρωση των επιχειρηματιών, τα οποία αναδεικνύουν ότι η συμμετοχή στην επιχειρηματική δραστηριότητα τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άντρες κορυφώνεται στην ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών με 13,4% και 17,5% αντίστοιχα. Η ηλικιακή ομάδα 35-44 ετών είναι η δεύτερη υψηλότερη, με 15,2% για άνδρες και 11,6% για γυναίκες, παγκοσμίως.

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης – κατάρτισης και έχει αυξηθεί το ποσοστό των γυναικών επιχειρηματιών που έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο.

Έρευνες δείχνουν ότι οι κοινωνικοί και θεσμικοί παράγοντες που επικρατούν σε κάθε χώρα επηρεάζουν σημαντικά την

ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην ανέλιξη της γυναίκας στον επιχειρηματικό κόσμο παγκοσμίως, όπως είναι η μη ελευθερία της γυναίκας να εργάζεται και να ταξιδεύει λόγω παραδοσιακών οικογενειακών και θρησκευτικών κανόνων, η μη ισοδυναμία στα νομικά δικαιώματα κ.α.

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα θεωρείται πηγή οικονομικής ανάπτυξης, η οποία πρέπει και έχει περιθώρια περαιτέρω αύξησης.

Παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί με το πέρασμα των ετών, οι αρμόδιοι φορείς κάθε χώρας θα πρέπει να λάβουν κατάλληλα μέτρα και να προσφέρουν περισσότερα κίνητρα ώστε να στραφεί μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών προς την “επιχειρηματική δραστηριοποίηση”.

Γυναίκες Επικεφαλής Επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται, συγκεντρωτικά, ορισμένα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία και οικονομικά μεγέθη για τις τρεις (3) παρακάτω ομάδες-εταιρειών:

A. Σύνολο Εταιρειών: Αφορά 37.750 επιχειρήσεις προερχόμενες από όλους τους κλάδους δραστηριότητας, οι οποίες έχουν αντληθεί από τη βάση δεδομένων της ICAP και έχουν διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση **2018**. Επισημαίνεται ότι, για ένα μικρό ποσοστό αυτών και συγκεκριμένα μόνο για το 11% (4.151 επιχειρήσεις) υπήρχαν διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και για τη χρήση **2019** μέχρι την περίοδο σύνταξης της παρούσης ανάλυσης.

B. Εταιρείες που Διοικούνται από Γυναίκες: Στο παραπάνω σύνολο (37.750 εταιρείες) περιλαμβάνονται **9.468** εταιρείες οι οποίες διοικούνται από γυναίκες (Διευθύνουσα Σύμβουλος, ή Διαχειρίστρια).

Γ. Top 500 LWiB: Αναφέρεται στις **500** μεγαλύτερες εταιρείες με βάση το συνολικό κύκλο εργασιών τους την περίοδο 2018 – 2019² οι οποίες διοικούνται από Γυναίκες και παρουσιάζονται αναλυτικά στην παρούσα έκδοση. Οι εταιρείες αυτές προέκυψαν από το δείγμα των (παραπάνω) 9.468 εταιρειών.

Διαρθρωτικά Στοιχεία Εταιρειών

Στους πίνακες που ακολουθούν (1 έως 5) παρουσιάζεται η κατανομή των προαναφερόμενων ομάδων εταιρειών, με βάση: i) τον κύκλο εργασιών ii) τον αριθμό απασχολούμενου προσωπικού iii) τη νομική μορφή των εταιρειών iv) το γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο εδρεύουν και v) τον κλάδο δραστηριότητάς τους.

Στο συνολικό δείγμα των επιχειρήσεων (37.750), το ποσοστό αυτών που διευθύνονται από γυναίκες-**ανώτατα στελέχη** ανήλθε σε **25,1%** το 2020 (9.468 εταιρείες), ποσοστό αυξημένο συγκριτικά με προηγούμενες αντίστοιχες έρευνες (2019:24,9%, 2018:24,2%, 2017:23,6%, 2016:21,1%, 2015:19,6%).

Από τα προαναφερόμενα, διαπιστώνεται περαιτέρω **διεύρυνση της διείσδυσης των γυναικών στις υψηλόβαθμες θέσεις** του ελληνικού εταιρικού τομέα, το δε ποσοστό συμμετοχής τους αυξήθηκε κατά 5,5 ποσοστιαίες μονάδες μέσα σε μία εξαετία.

Το **μεγαλύτερο ποσοστό** των εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες εξακολουθεί να εντοπίζεται στις **πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις**, με βάση την επίσημη κατηγοριοποίηση που ακολουθείται στην Ε.Ε. Συγκεκριμένα, μεταξύ του συνόλου των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες το **υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής** εντοπίζεται στις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από €2 εκατ. (26,9%) και με αριθμό προσωπικού μικρότερο από 10 άτομα (25,8%).

¹ Global Entrepreneurship Monitor (Women's Report) 2018-2019

² Έχει ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών των εταιρειών για το έτος 2018, ενώ για όσες υπήρχαν οικονομικά στοιχεία και για το 2019 έχει υπολογιστεί ο κύκλος εργασιών του συγκεκριμένου έτους.

Αριθμός Συνόλου Εταιρειών	Αριθμός Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες	Συμμετοχή (%) Εταιρειών Διοικούμενων από Γυναίκες στο Σύνολο	Αριθμός Εταιρειών Top 500LWiB
---------------------------	---	--	-------------------------------

Πίνακας 1 Κατανομή εταιρειών βάσει συνολικού κύκλου εργασιών * (2018-2019)

Κύκλος Εργασιών	2018	2019	2018	2019
< €2 εκατ. (Micro)	29.995	8.066	26,89	-
€2εκ.-€10 εκ. (Small)	5.765	1.111	19,27	219
€10 εκ.-€50 εκ. (Medium)	1.580	248	15,70	238
> €50 εκ. (Large)	410	43	10,49	43
Σύνολο	37.750	9.468	25,08	500

Πίνακας 2 Κατανομή εταιρειών βάσει απασχολούμενου προσωπικού (2018-2019)

Αριθμός Προσωπικού	2018	2019	2018	2019
1-9 (Micro)	11.482	2.961	25,79	35
10-49 (Small)	8.226	1.772	21,54	211
50-249 (Medium)	1.915	324	16,92	208
>250 (Large)	372	46	12,37	38
Μ.Δ.	15.755	4.365	27,71	8
Σύνολο	37.750	9.468	25,08	500

Πίνακας 3 Κατανομή εταιρειών βάσει νομικής μορφής (2018-2019)

Νομική Μορφή	2018	2019	2018	2019
Ανώνυμη Εταιρεία	20.892	4.655	22,28	423
Ιδιωτ. Κεφαλαιουχική Ετ.	6.223	1.841	29,58	-
Ε.Π.Ε.	4.339	1.297	29,89	54
Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	2.772	811	29,26	-
Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.	3.218	783	24,33	23
Ομόρρυθμη Εταιρεία	166	48	28,92	-
Ετερόρρυθμη Εταιρεία	126	31	24,60	-
Λοιπές	14	2	14,29	-
Σύνολο	37.750	9.468	25,08	500

Πίνακας 4 Κατανομή εταιρειών ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (2018-2019)

Γεωγραφικό Διαμέρισμα	2018	2019	2018	2019
Στερεά Ελλάδα & Εύβοια	23.217	5.754	24,78	320
Μακεδονία	6.184	1.582	25,58	91
Κρήτη	2.066	567	27,44	30
Νησιά Αιγαίου	1.869	517	27,66	14
Θεσσαλία	1.183	271	22,91	11
Πελοπόννησος	1.197	267	22,31	18
Νησιά Ιονίου	919	263	28,62	7
Ήπειρος	621	140	22,54	5
Θράκη	494	107	21,66	4
Σύνολο	37.750	9.468	25,08	500

Πίνακας 5 Κατανομή εταιρειών βάσει κλάδου δραστηριότητας (2018-2019)

Κλάδος	2018	2019	2018	2019
Βιομηχανία	6.072	1.393	22,94	136
Εμπόριο	10.049	2.550	25,38	225
Χρηματοπιστωτικός Τομ.	898	212	23,61	10
Λοιπές Υπηρεσίες	16.434	3.974	24,18	83
Τουρισμός	4.297	1.339	31,16	46
Σύνολο	37.750	9.468	25,08	500

* Έχει υπολογιστεί ο κύκλος εργασιών του 2018, ενώ για όσες εταιρείες υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία και για το 2019 έχει ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών τους για το συγκεκριμένο έτος

ΜΔ: Μη Διαθέσιμα Στοιχεία

Πηγή: ICAP Databank

Θα πρέπει, ωστόσο, να τονισθεί ότι όσο αυξάνεται το μέγεθος των εταιρειών (βάσει ετήσιου κύκλου εργασιών και απασχολούμενων), το ποσοστό συμμετοχής των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες στο αντίστοιχο σύνολο των εταιρειών του δείγματος, βγαίνει μειούμενο (πίνακες 1 και 2).

Εστιάζοντας στις «**Top 500**» εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες-ανώτατα στελέχη, διαπιστώνεται ότι το **47,6%** αυτών αφορά τις εταιρείες με κύκλο εργασιών μεταξύ **€10 εκ.** και **€50 εκ.** Ακολουθεί η κατηγορία εταιρειών με πωλήσεις από €2 εκ. **έως €10 εκ.** αποσπώντας αντίστοιχο μερίδιο **43,8%**.

Από τα ανωτέρω στοιχεία διαπιστώνεται ότι, η συντριπτική πλειοψηφία (91,4%) των μεγαλύτερων εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες-ανώτατα στελέχη χαρακτηρίζονται, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ως **μικρομεσαίου μεγέθους**.

Αναφορικά με τη **νομική μορφή** με την οποία λειτουργούν οι εταιρείες, σημειώνονται τα εξής:

Τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες, στο σύνολο του δείγματος, εντοπίζονται στις:

- Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (**29,9%**).
- Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (**29,6%**).
- Μονοπρόσωπες Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (**29,3%**).
- Ομόρρυθμες Εταιρείες (**28,9%**).
- Ετερόρρυθμες Εταιρείες (**24,6%**).
- Μονοπρόσωπες Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (**24,3%**).

Στις Ανώνυμες Εταιρείες το αντίστοιχο ποσοστό διεξόδου ανέρχεται σε 22,3% κυμαινόμενο σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το γενικό μέσο όρο του δείγματος (25,1%).

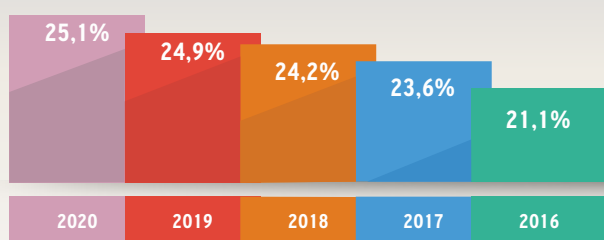
Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι, το **84,6%** των **500 μεγαλύτερων εταιρειών** στη χώρα μας που διευθύνονται από γυναίκες – ανώτατα στελέχη είναι **ανώνυμης μορφής (Α.Ε.)**.

Εξετάζοντας τη γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος, διαπιστώνεται ότι τα υψηλότερα ποσοστά διεξόδου εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες εντοπίζονται:

- στα Νησιά του Ιονίου (28,6%)
- στα Νησιά Αιγαίου (27,7%)
- στην Κρήτη (27,4%)
- στη Μακεδονία (25,6%)

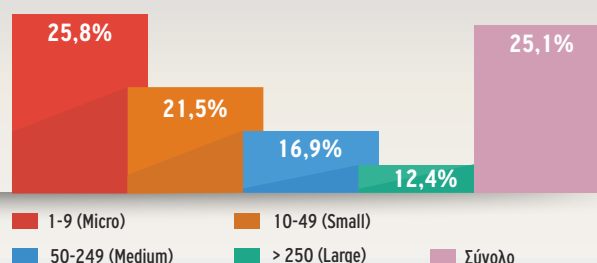
Διάγραμμα 1

Συμμετοχή (%) Εταιρειών/Women στο Σύνολο των Εταιρειών (2016-2020)

Διάγραμμα 2

Συμμετοχή (%) Εταιρειών/Women στο Σύνολο Μεγέθη βάσει Προσωπικού (2018-2019)

Η μικρότερη συμμετοχή γυναικών εντοπίζεται στη Θράκη (21,7%). Η πλειοψηφία των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες (60,8%) βρίσκεται στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Στερεάς Ελλάδας/ Εύβοιας. Βεβαίως η πλειονότητα αυτών έχει έδρα στην Αττική. Το ποσοστό συμμετοχής των εταιρειών αυτών στο αντίστοιχο σύνολο του δείγματος ανέρχεται σε 24,8%.

Εστιάζοντας στις **500 μεγαλύτερες εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες** διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία αυτών (64,0%) έχουν την έδρα τους στην προαναφερόμενη γεωγραφική περιοχή και ακολουθούν με μεγάλη διαφορά οι εταιρείες στην Μακεδονία (18,2%)

Εξετάζοντας την κατανομή των εταιρειών με βάση τον ευρύτερο **κλάδο δραστηριότητάς τους** (Βιομηχανία, Εμπόριο, Χρηματοπιστωτικός Τομέας, Υπηρεσίες, Τουρισμός) διαπιστώνεται ότι οι περισσότερες εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες (ως ποσοστό συμμετοχής τους στο αντίστοιχο σύνολο) ανήκουν στον τομέα του **Τουρισμού** (31,2%) και ακολουθούν οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο του Εμπορίου (25,4%).

Εστιάζοντας στο δείγμα των **500** μεγαλύτερων εταιρειών διαπιστώνεται ότι το **45,0%** αυτών δραστηριοποιείται στο **Εμπόριο** και ακολουθεί η κατηγορία των εταιρειών που ανήκουν στον **Βιομηχανικό κλάδο** (27,2%). Χαρακτηριστικό είναι ότι, μόνο το 9,2% των μεγαλύτερων επιχειρήσεων που διοικούνται από γυναίκες δραστηριοποιούνται στον τομέα του Τουρισμού.

Εταιρείες που εισέρχονται για πρώτη φορά στις «Top 500» εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες-ανώτατα στελέχη

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις εταιρείες οι οποίες συγκαταλέγονται για **πρώτη φορά** στις **Top 500** εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες, από την αρχή της παρούσης έκδοσης (1η έκδοση το 2012).

Ο αριθμός των **εισερχόμενων** για πρώτη φορά **εταιρειών** ανέρχεται σε **53**. Το **μεγαλύτερο ποσοστό** αυτών αφορά **μικρού μεγέθους εταιρείες**, με βάση την επίσημη κατηγοριοποίηση που ακολουθείται στην Ε.Ε. Ειδικότερα, μεταξύ του συνόλου των 53 εταιρειών το υψηλότερο ποσοστό αφορά επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών από €2 εκατ. έως €10 εκατ. (58,5%) και με αριθμό προσωπικού από 10 έως 49 άτομα (50,9%).

Στη γεωγραφική περιοχή της **Στερεάς Ελλάδας** και **Εύβοιας** εδρεύει το 62,3% των νεοεισερχόμενων επιχειρήσεων.

Στον ευρύτερο κλάδο του **Εμπορίου** δραστηριοποιείται το 52,8% των επιχειρήσεων και ακολουθούν οι εταιρείες του Τομέα των Υπηρεσιών με 22,6%. Στον Βιομηχανικό Τομέα δραστηριοποιείται το 11,3% των επιχειρήσεων. Σχετικά με τη νομική μορφή, η πλειοψηφία αυτών (88,7%) λειτουργεί με τη μορφή **Ανώνυμης Εταιρείας**.

Τέλος, σημειώνεται ότι οι 53 νεοεισερχόμενες εταιρείες καλύπτουν το 8,1% του κύκλου εργασιών των **Top 500** εταιρειών και το 3,9% των καθαρών κερδών το 2018.

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη – Αριθμοδείκτες Εταιρειών

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται, σε ομαδοποιημένη μορφή, ορισμένα βασικά οικονομικά μεγέθη των τριών ομάδων εταιρειών που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα («Σύνολο Εταιρειών», «Εταιρείες που Διοικούνται από Γυναίκες» και «Top 500 LWiB»), καθώς και βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες.

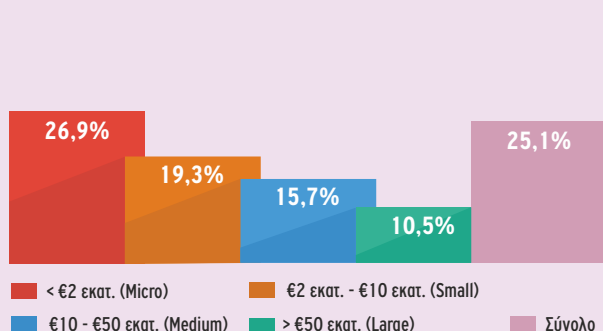
Το δείγμα περιλαμβάνει **37.750 εταιρείες** με διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία για τη διετία 2017-2018. Από αυτές, οι **9.468 εταιρείες διοικούνται από γυναίκες – ανώτατα στελέχη (25,1%)**.

Το δείγμα αυτό θεωρείται αντιπροσωπευτικό, καθώς αντικατοπτρίζει τις τάσεις που επικράτησαν στον εταιρικό τομέα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

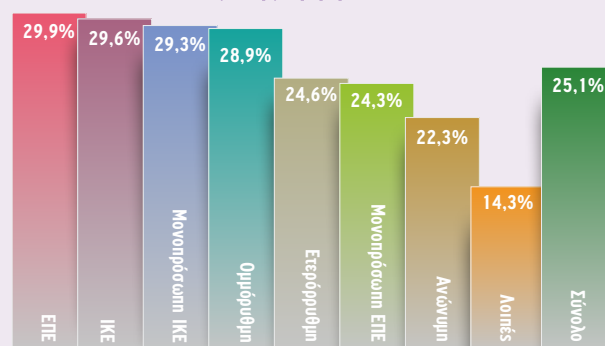
Από τα ομαδοποιημένα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των τριών ομάδων επιχειρήσεων, προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Ειδικότερα:

- ♦ Η ομάδα των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες παρουσίασε αύξηση των συνολικών πωλήσεων (κύκλος εργασιών) κατά 7,9% το 2018 σε σχέση με το 2017, ενώ το σύνολο των εταιρειών της έρευνας κατέγραψε ελαφρώς υψηλότερη αύξηση (9,1%) την ίδια χρονική περίοδο. Επίσης, ο **κύκλος εργασιών** τους απέσπασε το **10,8%** των συνολικών πωλήσεων όλων των εταιρειών του δείγματος, το 2018.
- ♦ Οι εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες βελτίωσαν σημαντικά την **κερδοφορία** τους, αφού παρουσίασαν συνολικά κέρδη (προ φόρου) ύψους €866 εκατ. το 2018, αυξημένα κατά **14,7%** σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Εντυπωσιακή αύξηση κερδών (κατά 38,4%) κατέγραψε και το σύνολο των εταιρειών της έρευνας το έτος 2018. Ωστόσο, εάν από το συνολικό δείγμα εξαιρεθούν οι Τράπεζες – Ασφάλειες τότε το ποσοστό αύξησης των κερδών διαμορφώνεται στο 18,5%.

Διάγραμμα 3
Συμμετοχή (%) Εταιρειών/Women στο Σύνολο
Μεγέθη βάσει Κύκλου Εργασιών (2018-2019)

Διάγραμμα 4
Συμμετοχή (%) Εταιρειών / Women στο Σύνολο,
ανά νομική μορφή (2018-2019)

Πίνακας 6
Ομαδοποιημένα Οικονομικά Μεγέθη Εταιρειών- Αριθμοδείκτες (2018-2017)

Λογαριασμός/Δείκτης	Εταιρείες που διοικούνται από Γυναίκες*				Σύνολο Εταιρειών**			Top 500 LWiB		
	2018	2017	Μεταβολή 2018/17 (%)	Συμμετοχή στο σύνολο 2018 (%)	2018	2017	Μεταβολή 2018/17 (%)	2018	2017	Μεταβολή 2018/17 (%)
Κύκλος εργασιών	17.799	16.495	7,91	10,79	164.938	151.250	9,05	11.745	10.964	7,13
Κέρδη προ φόρων	866	755	14,73	15,63	5.538	4.000	38,44	640	616	3,87
ΕΒΙΤΔΑ	1.629	1.448	12,52	11,57	14.075	13.943	0,95	1.053	945	11,42
Σύνολο Ενεργητικού	28.640	27.173	5,40	6,44	444.469	440.200	0,97	15.240	14.509	5,04
Ίδια Κεφάλαια	13.016	12.477	4,31	10,79	120.656	123.478	-2,29	5.877	5.644	4,13
Περιθώριο Μικτού Κέρδους (%)	29,0%	28,8%	-	-	25,2%	26,8%	-	25,0%	25,0%	-
Περιθώριο Λειτουργικού Κέρδους (%)	5,6%	5,2%	-	-	5,3%	5,1%	-	5,7%	5,4%	-
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους (%)	4,9%	4,6%	-	-	3,4%	2,6%	-	5,5%	5,6%	-
Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ (%)	9,2%	8,8%	-	-	8,5%	9,2%	-	9,0%	8,6%	-
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (%)	6,7%	6,0%	-	-	4,6%	3,2%	-	10,9%	10,9%	-
Γενική Ρευστότητα	1,43	1,50	-	-	1,11	1,12	-	1,34	1,38	-
Σχέση Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια (:1)	1,20	1,18	-	-	2,68	2,57	-	1,59	1,57	-

Ποσά σε εκατ. ευρώ

Πηγή: ICAP Databank

* Περιλαμβάνονται 9.468 εταιρείες

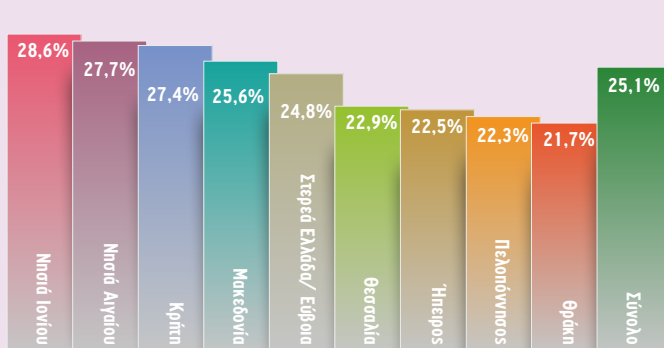
** Σύνολο Εταιρειών: 37.750 επιχειρήσεις

- Οι εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες κατέγραψαν αξιόλογη αύξηση στα **ΕΒΙΤΔΑ**, κατά 12,5% το 2018 σε σχέση με το 2017, ενώ στο σύνολο των εταιρειών η αύξηση ήταν οριακή (0,9%). Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι εάν από το συνολικό δείγμα εταιρειών εξαιρεθούν οι Τράπεζες – Ασφάλειες τότε καταγράφεται μείωση στα ΕΒΙΤΔΑ κατά 3,9% το 2018 σε σχέση με το 2017.
- Τα **κέρδη** των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες κάλυψαν το 15,6% των κερδών (προ φόρου) του συνόλου των εταιρειών της έρευνας το 2018.
- Το σύνολο του **ενεργητικού** των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες διευρύνθηκε κατά 5,4% το 2018/

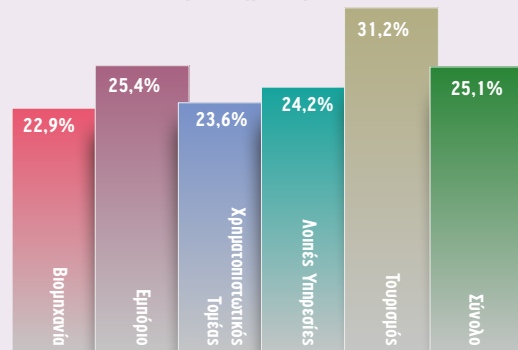
2017, τα δε ίδια κεφάλαια ενισχύθηκαν κατά 4,3%. Στο σύνολο του ελληνικού εταιρικού τομέα η αύξηση του ενεργητικού ήταν οριακή (1%), ενώ τα ίδια κεφάλαια συρρικνώθηκαν κατά 2,3%, την ίδια περίοδο.

- Οι εταιρείες «**Top 500 LWiB**» που παρουσιάζονται στην παρούσα έκδοση, παρά το γεγονός ότι αριθμητικά αντιστοιχούν μόνο στο 5,3% της ομάδας των 9.468 εταιρειών (που διοικούνται από γυναίκες), εν τούτοις οι πωλήσεις τους καλύπτουν ποσοστό 66,0% στο συνολικό κύκλο εργασιών αυτών και τα κέρδη τους αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα το 73,9% των συνολικών κερδών της συγκεκριμένης ομάδας εταιρειών.

Διάγραμμα 5
Συμμετοχή (%) Εταιρειών / Women στο Σύνολο, ανά γεωγραφικό διαμέρισμα (2018-2019)

Διάγραμμα 6
Συμμετοχή (%) Εταιρειών / Women στο Σύνολο ανά κλάδο δραστηριότητας (2018-2019)

- ♦ Από τη σύγκριση βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών διαπιστώνεται, για άλλη μία χρονιά, ότι **οι εταιρείες που διοικούνται από γυναίκες** παρουσίασαν **καλύτερες επιδόσεις** σε όλους τους αριθμοδείκτες **κερδοφορίας**, καθώς και στον δείκτη **αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων**, σε σύγκριση με το σύνολο των εταιρειών του δείγματος. Επίσης, σε καλύτερα επίπεδα κυμάνθηκε ο δείκτης της γενικής ρευστότητας, αλλά και η σχέση ξένων προς ίδια κεφάλαια, το 2018.

Από τους εξεταζόμενους δείκτες, εντονότερη είναι η υπεροχή τους στο επίπεδο του περιθωρίου **μικτού και καθαρού κέρδους** το 2018. Ειδικότερα, οι προαναφερόμενοι δείκτες υπερτερούν κατά 3,8 και 1,5 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με τους αντίστοιχους του συνόλου των εταιρειών. Επιπλέον, το περιθώριο **EBITDA** κυμάνθηκε σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα από το αντίστοιχο του συνόλου των εταιρειών του δείγματος (κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες).

Από τα προαναφερόμενα ενισχύεται, για ακόμη μία χρονιά, η άποψη ότι **οι γυναίκες-ανώτατα στελέχη των επιχειρήσεων διακρίνονται για την αποτελεσματικότητα της διοίκησής τους, καθώς φαίνεται ότι διαχειρίζονται καλύτερα τα κόστη τους.**

Σχετικά με τους συγκεκριμένους αριθμοδείκτες το 2018, τα περιθώρια μικτού και καθαρού κέρδους των εταιρειών που διοικούνται από γυναίκες ανήλθαν σε 29,0% και 4,9% αντίστοιχα. Επίσης, το περιθώριο EBITDA των εν λόγω εταιρειών διαμορφώθηκε σε 9,2%.

Η αποδοτικότητα των Ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στο 6,7% έναντι 4,6% στο σύνολο των εταιρειών του δείγματος. Επιπλέον, η σχέση Ξένων προς Ίδια κεφάλαια κυμάνθηκε σε αρκετά πιο ικανοποιητικά επίπεδα στις συγκεκριμένες εταιρείες (1,20:1), συγκριτικά με τον δείκτη του συνόλου

του δείγματος (2,68:1). Ο δείκτης γενικής ρευστότητας ανήλθε σε 1,43 στις εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες, ενώ στο σύνολο του δείγματος των εταιρειών διαμορφώθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα (1,11).

Στο σημείο αυτό **θα πρέπει να επισημανθεί** ότι μεταξύ των **500 πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στην Ελλάδα** το 2018 με βάση τα αποτελέσματα EBITDA (σχετική έκδοση ICAP: “Business Leaders in Greece”), ποσοστό **9,2% εξ αυτών** (46 επιχειρήσεις) **διοικούνται από γυναίκες.**

Οι **συνολικές πωλήσεις** των προαναφερόμενων 46 εταιρειών ανήλθαν σε περίπου **€3,8 δισ.** το 2018, καλύπτοντας το 4,1% του κύκλου εργασιών των 500 πιο κερδοφόρων εταιρειών.

Επίσης, τα **EBITDA** των συγκεκριμένων εταιρειών διαμορφώθηκαν σε **€545,6 εκατ.** το ίδιο έτος, καλύπτοντας αντίστοιχα το 4,5% των συνολικών κερδών EBITDA των 500 κερδοφόρων επιχειρήσεων.

Συμπερασματικά, από την παραπάνω ανάλυση διαπιστώνεται, για ακόμη μία χρονιά, ότι η ομάδα των εταιρειών που διευθύνονται από **γυναίκες-ανώτατα στελέχη** παρουσίασε **καλύτερες επιδόσεις το 2018**, σε σύγκριση με το σύνολο των ελληνικών εταιρειών, τόσο σε επίπεδο δεικτών κερδοφορίας όσο και αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.

Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στις ανώτατες θέσεις διοίκησης των ελληνικών επιχειρήσεων παρουσιάζει διαχρονική άνοδο την τελευταία εξαετία, ωστόσο υστερεί σημαντικά σε σχέση με το ποσοστό που καταλαμβάνουν οι άνδρες. Είναι λοιπόν εμφανές ότι, υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια για την περαιτέρω ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και την είσοδο των γυναικών σε υψηλές διοικητικές θέσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας.

Δείκτες Κερδοφορίας - 2018

